

Dokazování ve správním řízení a judikatura správních soudů

Zdeněk Kühn

Dokazování

Dokazování

§ 51 správního řádu

- (1)** K provedení důkazů lze užít **všech důkazních prostředků**, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy. Jde zejména o listiny, ohledání, svědeckou výpověď a znalecký posudek.
- (2)** O provádění důkazů mimo ústní jednání musí být účastníci včas vyrozuměni, nehrozí-li nebezpečí z prodlení. Tuto povinnost nemá správní orgán vůči účastníkovi, který se vzdal práva účasti při dokazování.
- (3)** Je-li v souladu s požadavky § 3 zjištěna skutečnost, která znemožňuje žádosti vyhovět, neprovádí správní orgán další dokazování a žádost zamítne.
- (4)** **V řízení navazujícím na výkon kontroly, ve kterém je účastníkem řízení kontrolovaná osoba, není třeba provádět protokolem o kontrole, který je podkladem rozhodnutí o přestupku, dokazování.**

Protokol

➤ 18

Protokol

(1) O ústním jednání (§ 49) a o ústním podání, výslechu svědka, výslechu znalce, provedení důkazu listinou a ohledání, **pokud jsou prováděny mimo ústní jednání**, jakož i o jiných úkonech souvisejících s řízením v dané věci, při nichž dochází ke styku s účastníky řízení, se sepisuje protokol. Kromě protokolu lze též poříditi obrazový nebo zvukový záznam.

Důkaz svědeckou výpovědí

§ 55 správního řádu

- (1) Každý, **kdo není účastníkem**, je povinen vypovídat jako svědek; musí vypovídat pravdivě a nesmí nic zamlčet.
- (2) Svědek nesmí být vyslýchán o utajovaných informacích chráněných zvláštním zákonem, které je povinen zachovat v tajnosti, ledaže byl této povinnosti příslušným orgánem zproštěn.
- (3) Svědek nesmí být vyslýchán též tehdy, jestliže by svou výpovědí porušil státem uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže byl této povinnosti příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, zproštěn.
- (4) Výpověď může odepřít ten, kdo by jí způsobil sobě nebo osobě blízké nebezpečí stíhání pro trestný čin nebo správní delikt.
- (5) Správní orgán svědka před výslechem poučí o důvodech, pro které nesmí být vyslýchán, o právu odepřít výpověď, o jeho povinnosti vypovídat pravdivě a nic nezamlčet a o právních následcích nepravdivé nebo neúplné výpovědi.

Výslech obviněného

§ 82 přestupkového zákona

Dokazování

- (1) Správní orgán **může provést výslech obviněného**; je-li to nezbytné k uplatnění práv obviněného, správní orgán výslech provede. Výslech obviněného nesmí být proveden za stejných podmínek, za jakých nesmí být vyslýchán svědek.
- (2) Obviněný má právo nevypovídat. Správní orgán nesmí obviněného nutit k výpovědi nebo doznání. Správní orgán obviněného před výslechem poučí o právu nevypovídat a o zákazu provádět výslech.
- (3) Účastníci řízení mají právo klást otázky sobě navzájem, svědkům a znalcům. Zákonný zástupce a opatrovník mladistvého obviněného, osoba přímo postižená spácháním přestupku, která dala souhlas se zahájením nebo pokračováním řízení, a orgán sociálně-právní ochrany dětí mají právo klást otázky účastníkům řízení, svědkům a znalcům. Dotazovaná osoba má právo odmítnout odpovědět a nesmí být tázána za stejných podmínek jako svědek. Správní orgán tuto osobu poučí o právu nevypovídat a o zákazu provádět výslech.

Účastnický výslech

Provést důkaz výslechem účastníka řízení sice (s ohledem na § 51 odst. 1 správního řádu) lze i v takovém správním řízení, pro něž není výslovně upraven (jako např. pro sporné řízení dle § 141 odst. 6 téhož zákona), jeho použitelnost je však značně omezená. **Výslech účastníka řízení totiž není určen k tomu, aby při něm účastník uváděl svá tvrzení o rozhodujících skutečnostech, ani aby se touto formou vyjadřoval k jiným provedeným důkazům. K tomu slouží primárně podání, návrhy a jiné procesní úkony účastníka řízení.**

Rozsudek ze dne 6. 2. 2014, čj. 6 As 147/2013-29

Výslech svědka X účastníka řízení

I ve správních řízeních, jejichž účastníky jsou právnické osoby, je nutno respektovat specifické postavení osob v pozici statutárních orgánů těchto právnických osob a při jejich výsleších je třeba postupovat analogicky podle § 141 odst. 6 správního řádu z roku 2004 a § 126 odst. 4, § 126a a § 131 o. s. ř., tedy jako při výslechu účastníka řízení.

(rozsudek NSS ze dne 31. 3. 2010, čj. 1 Afs 58/2009-541)

Výslech svědka, zákaz paušálního odmítnutí důkazu

[6] ... správnímu orgánu je dána možnost neprovést některé navržené důkazy, pokud je shledá nadbytečnými (§ 52 SŘ). Musí však takový postup v rozhodnutí odůvodnit. Žalovaná uvedla v rozhodnutí pouze dva důvody pro neprovedení navrhovaných výslechů svědků, a to jejich příbuzenský poměr k žalobkyni, a dále fakt, že skutkový stav byl dostatečně zjištěn, jak vyplývá z úředního záznamu o průběhu kontroly. Ani jeden z těchto argumentů nemůže obstát.

[7] Pokud jde o příbuzenský poměr, NSS již dříve judikoval, že výpověď svědka, již obviněný z přestupku navrhl k důkazu na svou obhajobu, nelze předem hodnotit jako bezcennou, a proto ji jako důkaz neprovést, jen s poukazem na její účelovost pro přátelský vztah obviněného ke svědkovi. Odmítnutí návrhu na provedení důkazu výslechem takového svědka je porušením práva na spravedlivý proces (...). Co se týká dostatečného zjištění skutkových okolností z úředního záznamu, jak správně upozornil krajský soud, jde v podstatě o spekulativní předjímání výsledku provedení důkazu. Žalovaná dala předem najevo, že ať už by svědci vypověděli cokoli, neuvěřila by jim a dala by přednost skutečnostem uvedeným v úředním záznamu. Takový přístup je ale v rozporu s právem na obhajobu osoby obviněné ze správního deliktu. Správní orgán může samozřejmě svědeckou výpověď vyhodnotit jako nehodnověrnou a dát přednost při rekonstrukci skutkového stavu jiným důkazům, může tak ale učinit až poté, co se seznámí s obsahem toho, co svědek vypověděl. Zásada volného hodnocení důkazů obsažená v § 50 odst. 4 správního řádu se vztahuje jen na důkazy v řízení provedené.

Rozsudek ze dne 28. 6. 2017, čj. 6 As 98/2017-36

Důkazy zjevně nevěrohodné (rozsudek ze dne 7. 12. 2021, čj. 10 As 13/2020 - 39)

➤ § 52

- Účastníci jsou povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení. Správní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci.

[26] ... v případě nejrůznějších obstrukčních praktik není třeba činit takové procesní úkony, které se s ohledem na povahu sdělených informací, dřívější poznatky z úřední činnosti či jednání samotných provozovatelů vozidel, označených řidičů či jejich zmocněnců jeví jako zcela neefektivní, bezúčelné či nevhodné. V tomto směru jsou přitom významným ukazatelem **zkušenosti správních orgánů z jejich předchozí činnosti**.

[28] ... nebyl důvod přistoupit k provedení výslechu svědka P. K., resp. provedení jiných důkazů, neboť skutkový stav byl správními orgány zjištěn v rozsahu dostatečném pro rozhodnutí o skutku stěžovatele. Obrana stěžovatele, že vozidlo nestálo v místě, kde to bylo zakázáno, byla vyvrácena fotodokumentací místa skutku. Nadto je o P. K., jak NSS uvedl již v rozsudku ze dne 18. 6. 2021, čj. 3 As 231/2019 - 36, správním soudům z úřední činnosti známo, že vystupuje v mnohých obdobných sporech a je spojen s nejrůznějšími procesními obstrukcemi či účelovými jednáními (srov. dále např. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 18. 12. 2018, čj. 4 As 113/2018 - 39, č. 3836/2019 Sb. NSS, či rozsudky ze dne 22. 9. 2020, čj. 10 As 94/2020 - 36, a ze dne 6. 10. 2020, čj. 10 As 259/2020 - 27). NSS si je vědom, že to není stěžovatel, kdo systematicky užívá účelových jednání, z logiky věci však nese procesní následky spojené s výběrem svých zástupců (obdobně rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2019, čj. 10 As 241/2019 - 36). **Z hlediska věrohodnosti tvrzení stěžovatele nelze ani přehlédnout, že osoba řidiče I. H. je poněkud „univerzálním a všudypřítomným řidičem“, neboť toto jméno se, jak je NSS známo z úřední činnosti, objevilo v mnoha sporech (...).**

Provádění důkazu výslechem svědka – zákaz jej nahradit čtením úředního záznamu

[33] Dle § 55 SŘ je povinností svědka učinit výpověď, pokud tomu nebrání některý ze zákonem stanovených důvodů. SŘ neupravuje způsob, jímž má výslech svědka probíhat. OSŘ v § 126 odst. 3 a TŘ v § 101 odst. 2 shodně stanoví, že svědek musí souvisle vylíčit vše, co ví o předmětu výslechu. Teprve následně jsou svědkovi kladeny otázky. Dodržení tohoto postupu je významné při hodnocení věrohodnosti výpovědi svědka. Není sebemenšího důvodu, proč by tato obecná metodologie výslechu svědka neměla být aplikována i v řízení správním. ...

[34] ... Úřední záznam o podaném vysvětlení, resp. jeho přečtení ze strany správního orgánu a následné potvrzení ze strany svědka, neumožňuje správnímu orgánu hodnotit "výpověď" svědka z těchto hledisek.

Rozsudek ze dne 9. 9. 2010, čj. 1 As 34/2010-73

Povinnost provést důkaz výsledkem policistů

(22) Ostatně veškerá v odvolání uplatněná žalobcova tvrzení byla jen ničím neodůvodněnými spekulacemi, k nimž žalobce nenabídl žádné rozumné důkazy a žádné důkazy se správnímu orgánu nenabízely ani ze spisu nebo z kontextu věci. Není jasné (...) co by vlastně výslech policistů mohl pro věc samu přinést. Není smyslem takového výslechu, aby správní orgán zkoušel policisty ze znalosti manuálu k obsluze měřicího přístroje, ledaže by žalobce snesl věrohodné argumenty, které by tyto znalosti u zasahujících policistů zpochybnily.

Rozsudek 29. 5. 2014, čj. 10 As 25/2014-48

Povinnost provést důkaz výsledkem policistů

Kdy je třeba výslech policistů: pokud by ve věci zůstávaly i nadále významné skutkové pochybnosti, respektive by skutková zjištění správních orgánů byla žalobcem rozumným způsobem zpochybněna. Tak tomu bylo například v případě, kdy žalobce tvrdil, že byl ke zrychlení donucen tím, že jej policejní vozidlo dojelo značnou rychlostí a vytvořilo tím nebezpečnou dopravní situaci, což bylo navíc spojeno s nejasnostmi kolem videozáznamu celé dopravní situace (viz věc řešená rozsudkem NSS ze dne 8. 2. 2012, čj. 3 As 29/2011 – 51).

- situace, v nichž o přestupku nebyl a často s ohledem na jejich povahu ani nemohl být pořízen exaktní doklad typu fotografie z měřicího zařízení nebo videozáznam (přestupky typu držení telefonu za jízdy, nepřipoutání se bezpečnostním pásem atd.)

Kdy není třeba: ze spisu vyplývá **jasný důkaz** o spáchání přestupku (fotografie, video apod.)

Rozsudek ze dne 29. 5. 2014, čj. 10 As 25/2014-48, body 24-27

Rozpory ve výpovědích policistů

- Rozsudek NSS, 2. 5. 2012, čj. 8 As 100/2011-70: „pokud policisté mohou zjistit spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích již na základě prostého kontrolního zjištění (např. nedostatky povinné výbavy), příp. přestupek obvykle nelze prokázat jinak (např. nedání znamení o změně směru jízdy odbočujícím automobilem), svědecké výpovědi policistů zpravidla postačí k prokázání těchto přestupků. Uvedené by neplatilo zejména v případě, že by v průběhu správního řízení vyšla najevo skutečnost, která by založila důvod pochybovat o jejich nestrannosti.“
- Rozsudek NSS, 22. 5. 2013, čj. 6 As 22/2013-27: „při hodnocení důkazů v přestupkových řízeních je třeba (s ohledem na čl. 6 Úmluvy) ve prospěch obviněného aplikovat zásady práva trestního, nelze však při tom zcela odhlížet od reálných omezení lidské paměti. Za rozpory ve výpovědích, které jsou způsobilé otřást věrohodností policistů jako svědků, lze označit pouze rozpory vážného rázu týkající se skutkového děje, nikoliv nepodstatné detaily.“

Pořizování zvukového záznamu v průběhu ústního jednání

Správní řád z roku 1967 nezakazoval účastníku správního řízení pořídit si zvukový záznam průběhu ústního jednání. Pořizování zvukových záznamů ústního jednání totiž nijak neupravoval ani ve vztahu ke správnímu orgánu, ani ve vztahu k účastníkům řízení či jiným zúčastněným osobám. To však neznamenovalo, že pro nedostatek právní úpravy bylo takové jednání účastníka řízení bez dalšího nepřípustné, respektive zakázáno (čl. 2 odst. 4 Ústavy). Jen v pořizování zvukového záznamu výpovědi svědka v průběhu ústního jednání účastníkem správního řízení, k němuž svědek nedal souhlas, nelze bez dalšího spatřovat rušení pořádku jednání hrubým způsobem ve smyslu § 45 odst. 2 správního řádu z roku 1967 odůvodňující vykázaní účastníka správního řízení z místa jednání a pokračování v jednání v jeho nepřítomnosti.

(rozsudek NSS ze dne 31. 3. 2010, čj. 5 As 37/2009-94)

Dokazování, materiální pravda a „důkazní břemeno“

§ 52 SŘ: Účastníci jsou povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení. Správní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci.

- ▶ Materiální pravda obecně ve správním řízení
- ▶ V řízení o přestupku postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku
- ▶ Obviněný z přestupku není povinen se hájit, zejména není povinen uvádět na svou obhajobu jakákoliv tvrzení, ani o nich nabízet a předkládat správnímu orgánu důkazy,
 - ▶ X ledaže zákon ve specifických situacích stanoví jiné pravidlo (srov. např. § 21 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, který takto specificky upravuje zproštění odpovědnosti právnické osoby za přestupek).
- ▶ Využije-li však obviněný práva mlčet, nelze extenzivním výkladem uložit správnímu orgánu povinnost, aby za obviněného „domyslel“ **všechna myslitelná nebo třeba i nepravděpodobná tvrzení** a v rozhodnutí se s nimi vypořádal

(usnesení RS NSS ze dne 14. 1. 2014, čj. 5 As 126/2011-68, č. 3014/2014 Sb. NSS)

Rekognice

[16] ... je důležité, aby byly dodrženy všechny podmínky § 104b trestního řádu. ... Především je vyloučeno, aby rekognici prováděl jiný orgán veřejné moci před zahájením správního řízení. Je tomu tak proto, že platí přísný zákaz ukázat poznávanou osobu osobě poznávající před provedením rekognice. V opačném případě je rekognice zmařena [...] Jestliže správní orgán k rekognici přistoupí, musí svědky vyslechnout o okolnostech, za jakých osobu nebo věc vnímali a o znacích a zvláštnostech, podle nichž je možné tuto osobu nebo věc poznat. Tento požadavek nedodržela ani policie, ani následně magistrát. Tato fáze je pro celkovou úspěšnost rekognice podstatná, neboť si poznávající osoba může lépe vybavit charakteristické prvky poznávané osoby nebo věci a současně pro správní orgán představuje dodatečné informace k vyhodnocení pravdivosti a úplnosti rekognice.

[17] Pokud NSS zhodnotí specifika, za nichž k jednání před správními orgány dochází, pak lze konstatovat, že typičtější variantou rekognice osob bude rekognice podle fotografií. Ani v tomto případě však magistrát nepostupoval bezchybně. Požadavky trestního řádu je třeba dodržet nejen z hlediska kvantity (nejméně tři další fotografie), ale také z hlediska kvality. Správní orgán musí předložit fotografie obdobných osob, tedy osob majících shodné charakteristické znaky jako poznávaná osoba. Může jít například o barvu vlasů, odstín kůže, výrazné prvky jako tetování či piercing nebo brýle.

Rozsudek ze dne 29. 9. 2022, čj. 1 As 168/2022-30

Dokazování listinami

§ 53

Důkaz listinou

(1) Správní orgán může usnesením uložit tomu, kdo má listinu potřebnou k provedení důkazu, aby ji předložil. Usnesení se oznamuje pouze osobě, které je povinnost ukládána.

(2) Předložení listiny nelze žádat nebo může být odepřeno z důvodů, pro které nesmí být svědek vyslechnut nebo pro které je svědek oprávněn výpověď odepřít (§ 55 odst. 2 až 4).

(3) Listiny vydané soudy České republiky nebo jinými státními orgány nebo orgány územních samosprávných celků v mezích jejich pravomoci, jakož i listiny, které jsou zvláštními zákony prohlášeny za **veřejné**, potvrzují, že jde o prohlášení orgánu, který listinu vydal, a není-li dokázán opak, potvrzují i pravdivost toho, co je v nich osvědčeno nebo potvrzeno.

(4) Pokud mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu, nestanoví jinak, musí být pravost úředních razítek a podpisů na veřejných listinách vydaných orgány cizích států ověřena orgány k tomu příslušnými.

(5) Předložení listiny je v případech a za podmínek stanovených zvláštním zákonem možné nahradit čestným prohlášením účastníka nebo svědeckou výpovědí.

(6) O provedení důkazu listinou se učiní záznam do spisu. Za přítomnosti účastníků nebo zúčastněných osob, anebo účastní-li se úkonu veřejnost, se důkaz listinou provede tak, že se listina přečte nebo sdělí její obsah.

Veřejné a soukromé listiny

„zásadní rozdíl mezi veřejnou a soukromou listinou spočívá v jejich odlišné důkazní síle. Pravá veřejná listina... může být zbavena své důkazní síly jen tím, že účastník řízení tvrdí skutečnosti a nabídne důkazy, jimiž bude prokázána nepravdivost obsahu listiny (její nesprávnost). Důkazní břemeno spočívá na tom, kdo správnost veřejné listiny popírá. Naproti tomu u pravé soukromé listiny stačí formální popření její správnosti druhým účastníkem, aby nastoupila důkazní povinnost a důkazní břemeno toho účastníka, který tvrdil skutečnosti, jež měly být soukromou listinou prokázány.“ Jinak řečeno veřejné listiny potvrzují, že jde o prohlášení orgánu, který listinu vydal, a není-li dokázán opak, i pravdivost toho, co je v nich osvědčeno nebo potvrzeno.

(rozsudek KS v Plzni ze dne 4. 4. 2012, čj. 17 A 19/2011-50, č. 2670/2012 Sb. NSS)

Podle NSS se tak „u veřejných listin... uplatňuje vyvratitelná právní domněnka jejich pravosti a správnosti. Při činnosti státních a jiných veřejných orgánů se tedy vychází z předpokladu správnosti těchto listin až do okamžiku, než je prokázán opak. Nedokazuje se tedy jejich správnost, ale naopak jejich nesprávnost“

(rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2008, č. j. 5 Afs 5/2007-63).

Dokazování listinami

- ▶ provedení důkazu listinou mimo jednání bez toho, aby o tom byl vyhotoven protokol, je vadou řízení, která nemá vliv na zákonnost rozhodnutí. Podstatné je, zda byly splněny následující dvě podmínky: 1) zda byla listina založena podle § 17 odst. 1 správního řádu do správního spisu a 2) zda účastník řízení měl možnost se s ní seznámit a vyjádřit se k ní na základě postupu podle § 36 odst. 3 správního řádu.

Rozsudek NSS, 10. 3. 2023, čj. 8 As 169/2021-39, bod 19

Cizojazyčné listiny

► I. Provedení důkazu cizojazyčnou listinou, aniž by byl proveden její překlad do českého jazyka, je ve správním řízení přípustné, není-li o jejím obsahu v řízení sporu (§ 16 odst. 1 a 2 a § 53 odst. 6 SŘ).

II. Neopatření překladu cizojazyčné listiny, již je prováděn důkaz, může představovat vadu řízení, jestliže účastník v řízení před správním orgánem namítl, že tato skutečnost bránila uplatnění jeho práva vyjádřit se k podkladu rozhodnutí. K takové vadě soud přihlíží jen k námitce.

Dokazování zvukovým záznamem a povinnost sepsat protokol

- Třeba zpravidla trvat na sepsání protokolu o jeho obsahu. K tomu v této věci nedošlo. Z hlediska posouzení, zda taková vada měla za následek nezákonnost rozhodnutí je však třeba se zaměřit na smysl tohoto požadavku a okolnosti nynější věci. Díky sepsání protokolu o obsahu zvukového záznamu může mít účastník řízení obvykle možnost zjistit, jaké konkrétní skutečnosti správní orgán ze záznamu zjistil a bude z nich vycházet při posouzení věci. Současně by tím účastníku měla být zajištěna možnost taková zjištění zpochybňovat, poukazovat na jejich nepřesnost či nesprávnost, navrhnout jejich opravu či doplnění apod.

X

- Zde správní orgán I. stupně sice nese-psal protokol, ale zadal provedení přepisu zvukového záznamu soudnímu znalci specializujícímu se na fonoskopii. To zejména v případě obtížněji srozumitelných nahrávek není vyloučeno. Součástí takto vypracovaného znaleckého posudku je rovněž přepis obsahu zvukového záznamu, který naplňuje stejný účel, jaký by za běžných okolností mohl plnit právě protokol. Jak již soud uvedl výše, žalobce se s obsahem znaleckého posudku a v něm obsaženého přepisu zvukového záznamu mohl před vydání rozhodnutí seznámit postupem podle § 36 odst. 3 správního řádu a vyjádřit se k němu. Smysl a účel vyhotovení protokolu o obsahu zvukového záznamu proto byl v tomto případě bezezbytku naplněn. Rušit za této situace rozhodnutí žalovaného pouze z důvodů, aby byl do správního spisu založen protokol o provedení uvedených důkazů, s nimiž se již žalobce mohl seznámit a vyjádřit se k nim, by bylo přílišným formalismem, který by žalobci nezajistil uplatnění žádných dalších práv než těch, která již mohl v řízení uplatnit, pokud by nebyl pasivní.
- Rozsudek NSS, 10. 3. 2023, čj. 8 As 169/2021-39, bod 23

Ohledání

§ 54 správního řádu

Důkaz ohledáním

(1) Vlastník nebo uživatel věci nebo ten, kdo má věc u sebe, je povinen předložit ji správnímu orgánu nebo strpět ohledání věci na místě. Správní orgán o tom vydá usnesení, jež se oznamuje pouze osobě uvedené ve větě první. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, postupuje se podle § 138.

(2) Ohledání nelze provést nebo může být osobou uvedenou v odstavci 1 odepřeno z důvodů, pro které nesmí být svědek vyslechnut nebo pro které je svědek oprávněn výpověď odepřít (§ 55 odst. 2 až 4).

(3) O ohledání na místě správní orgán vyrozumí též toho, kdo je oprávněn s předmětem ohledání nakládat, nejedná-li se o osobu, které se usnesení oznamuje podle odstavce 1.

(4) Správní orgán může k účasti na ohledání přizvat nestranné osoby, aby zajistil jejich přítomnost při provádění důkazu. Tyto osoby nemají práva ani povinnosti účastníků.

Ohledání

Dokazování ohledáním (§ 51 odst. 1 a § 54 správního řádu z roku 2004) může být uskutečněno i promítnutím audiovizuálního pořadu. Je-li tak učiněno mimo ústní jednání, musí být o této skutečnosti vyhotoven protokol (§ 18 odst. 1 uvedeného zákona).

Rozsudek NSS ze dne 26. 11. 2008, čj. 2 As 59/2008-80

Zkouška kouřením tabákového výrobku v cigaretové dutince má podobu důkazu ohledáním (§ 54 správního řádu z roku 2004). Tato zkouška umožňuje zjistit, zda konečný spotřebitel je schopen naplnit cigaretovou dutinku tabákovým výrobkem bez náročnější manipulace, zapálit ho a vdechovat vznikající kouř. Vypovídá rovněž o tom, zda tabákový výrobek plynule doutná i při přerušení tahu. Provedením uvedené zkoušky lze odstranit rozpor v odborných posudcích, pokud se týkají faktické možnosti užít tabák ke kouření. Zjištění těchto skutečností je nezbytné pro přijetí závěru, že se jedná o tabák ke kouření ve smyslu § 101 odst. 3 písm. c) zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních.

Rozsudek NSS ze dne 12. 5. 2010, čj. 1 Afs 71/2009-113

Ohledání

Podle § 112 odst. 2 stavebního zákona z roku 2006 může stavební úřad upustit od ohledání na místě, popř. i od ústního jednání, jsou-li mu dobře známy poměry staveniště a žádost poskytuje dostatečný podklad pro posouzení navrhované stavby a stanovení podmínek k jejímu provádění; **postačí, uvede-li v rozhodnutí, zda poměry v dané lokalitě zná ze své úřední činnosti a z jaké konkrétní činnosti jsou mu poměry na staveništi známy.**

Rozsudek MěS Praha ze dne 19. 7. 2017, čj. 3 A 161/2016-127

Znalecký posudek: forma

§ 56

Důkaz znaleckým posudkem

Závisí-li rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, které úřední osoby nemají, a jestliže odborné posouzení skutečností nelze opatřit od jiného správního orgánu, správní orgán usnesením ustanoví znalce. Usnesení se oznamuje pouze znalci. O zamýšleném ustanovení znalce, popřípadě o ustanovení znalce správní orgán vhodným způsobem účastníky vyrozumí. Správní orgán znalci uloží, aby posudek vypracoval písemně a předložil mu jej ve lhůtě, kterou současně určí. Může znalce také vyslechnout.

- Z hlediska pravidel týkajících se dokazování znaleckým posudkem § 56 správního řádu stanoví, že závisí-li rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, které úřední osoby nemají, a jestliže odborné posouzení skutečností nelze opatřit od jiného správního orgánu, správní orgán usnesením ustanoví znalce. Usnesení se oznamuje pouze znalci. O zamýšleném ustanovení znalce, popřípadě o ustanovení znalce správní orgán vhodným způsobem účastníky vyrozumí. Správní orgán znalci uloží, aby posudek vypracoval písemně a předložil mu jej ve lhůtě, kterou současně určí. Může znalce také vyslechnout. **Obecně tedy správní orgány vychází z písemného znaleckého posudku a k výslechu znalce přistupují pouze tehdy, pokud to v kontextu dané věci považují za vhodné či dokonce nutné.**
- Rozsudek NSS, 10. 3. 2023, čj. 8 As 169/2021-39, bod 15

Znalecký posudek a expertní schopnosti správního orgánu

- ▶ Jestliže jde o jednoduchou dopravní nehodu, u níž lze vyhodnotit průběh a příčinnou souvislost **laickým úsudkem, případně odborným posouzením správního orgánu projednávajícího dopravní přestupky**, pak správní orgán nemusí vyhovět návrhu obviněného na ustanovení znalce (§ 56 SŘ). Je pouze třeba, aby toto své rozhodnutí náležitě odůvodnil.

Rozsudek NSS, 22. 5. 2013, čj. 6 As 14/2013-23

Znalecký posudek a expertní schopnosti správního orgánu

- ▶ Znalci se ve správním nebo soudním řízení přibírají k tomu, aby jednak pozorovali skutečnosti, jejichž poznání předpokládá zvláštní odborné znalosti, jednak z takovýchto pozorování vyvozovali znalecké úsudky (posudky). Znalci se však nepřibírají, aby sdělovali úřadu nebo soudu své názory a úsudky o otázkách rázu právního nebo o otázkách, k jejichž správnému porozumění a řešení není zapotřebí odborných vědomostí nebo znalostí, nýbrž stačí, s ohledem na povahu okolností případu, běžná soudcovská zkušenost a znalost. **Ve správním řízení vedle toho platí, že se znalec nepřibírá též tehdy, pokud správní orgán disponuje potřebnými odbornými znalostmi či si může opatřit odborné posouzení předmětných skutečností ze strany jiného správního orgánu** (srov. § 56 SŘ).
Rozsudek NSS, 12. 5. 2010, čj. 1 Afs 71/2009-113

Posudek předložený účastníkem řízení

- ▶ žalovaný odmítl provést důkaz znaleckým posudkem s tím, že není důkazem ve smyslu § 51 SŘ, neboť dokazování provádí výlučně správní orgán. Znalecký posudek nebyl zadán správním orgánem ani jiným nezávislým orgánem, ale na základě osobní žádosti stěžovatele, který má jako obviněný na věci zájem **X**
- ▶ **Má-li posudek předložený účastníkem správního řízení náležitosti znaleckého posudku dle § 127a OSŘ, postupuje se při jeho provádění stejně, jako při provádění znaleckého posudku znalce ustanoveného správním orgánem podle § 56 SŘ. (§ 127a OSŘ: Jestliže znalecký posudek předložený účastníkem řízení má všechny zákonem požadované náležitosti a obsahuje doložku znalce o tom, že si je vědom následků vědomě nepravdivého znaleckého posudku, postupuje se při provádění tohoto důkazu stejně, jako by se jednalo o znalecký posudek vyžádaný soudem.)**

Rozsudek NSS 2. 7. 2015, čj. 9 As 206/2014-48

Důkaz výpisem telefonních hovorů?

[15] ... Za situace, kdy oba zasahující policisté v přestupkovém řízení shodně vypověděli, že stěžovatel jako řidič vozidla držel telefonní přístroj v levé ruce u levého ucha (policista T. F. pak přímo uvedl, že stěžovatel do telefonu hovořil), pak dle názoru NSS může mít v řízení svůj význam i důkaz výpisem hovorů, jehož se dovolává stěžovatel v kasační stížnosti. To ovšem za předpokladu, že bude zjištěno, že stěžovatel v rozhodné době měl (ev. užíval) jediný telefon (ve smyslu účastnické číslo); v podrobnostech viz rozsudek NSS ze dne 22. 7. 2011, čj. 7 As 102/2010 – 86 nebo rozsudek NSS, 4. 8. 2015, čj. 2 As 77/2015 – 38

Při zjištění přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, spočívajícího v tom, že řidič motorového vozidla drží telefonní přístroj při jízdě, nebude zasahující policista zpravidla oprávněn vyzvat dle § 34 odst. 1 písm. b) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, tohoto řidiče k vydání tohoto mobilního telefonu jakožto věci důležité pro řízení o přestupku ani řidiči takovou věc následně dle § 34 odst. 2 téhož zákona za tímto účelem odejmout.

(rozsudek NSS ze dne 13.12.2019, čj. 5 As 203/2017-28)

Dokazování obsahem internetové stránky

- ▶ Pokud správní orgán nezachytí stav internetové stránky, kterou vzal v potaz pro své rozhodování, ať již tiskem nebo uložením na elektronický nosič dat, znemožní tak správnímu soudu úkol vycházet při přezkumu rozhodnutí ze skutkového stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 SŘS).
- ▶ nezbytné, aby důkazy z internetu, které správní orgán nashromáždí, byly **přezkoumatelně označeny datem svého pořízení**.

(rozsudek ze dne 12. 4. 2011, čj. 1 As 33/2011-58, č. 2312/2011 Sb. NSS)

Dokazování obsahem internetové stránky

snímek obrazovky i pouze vytištěná stránka jsou přípustnými způsoby.

X Pokud je ale dokazovanou skutečností neuvedení určité obsahové informace na internetové stránce, případně grafická nebo vizuální podoba stránky, tak listina vzniklá jejím vytištěním, které mohlo určité části stránky potenciálně obsahující předmětné informace nezachytit, není sama o sobě ke zjištění věrného obsahu stránky dostatečná

(rozsudek NSS ze dne 24. 8. 2016, čj. 1 As 80/2016-30, č. 3466/2016 Sb. NSS).

Google maps, street view

III.B Námitka neoprávněného použití a chybovosti internetových map

[19] ... **otázka hypotetického porušení licenčních podmínek užitím internetových map byla pro rozhodnutí irelevantní. Užití internetových map správním orgánem bylo v dané věci nejen se zákonem souladné, ale i zřetelně účelné a příhodné z hlediska naplňování cílů spravedlivého přestupkového procesu.**

[20] ... ani **námitka o možné chybovosti** daných internetových map nevede k závěru o nezákonnosti rozhodnutí žalovaného. Je zřejmé, že správní orgány dospěly k závěru o vině stěžovatele z dalších důkazů v řízení provedených (zejména z fotodokumentace, videozáznamů a svědecké výpovědi), a nikoliv ze stěžovatelem zpochybňovaných podkladů - internetových map. Z důkazů provedených shledaly nepochybným závěr, že měření rychlosti vozidla stěžovatele proběhlo ve vzdálenosti odpovídající stanovisku pro rok 2012 (tj. minimálně 50 m od značky „Konec obce“). ... Ze stěžovatelovy obrany není nadto zřejmé, v jakém směru se vlastně dle stěžovatele tisky internetových map na čl. 42 – 45 správního spisu rozcházejí se skutečností a v čem jsou nepřesné. Stěžovatel toliko setrvale namítá možnou chybovost internetových map, ... obecně. ... námitka o chybovosti map postrádající jakékoliv konkrétní tvrzení ve vztahu k tiskům internetových map v jeho přestupkové věci správními orgány užitých neměla pro rozhodnutí valný význam.

► Rozsudek NSS, 23.1.2014, čj. 9 As 128/2013 - 45

Google mapy, street view

[26] ... místní šetření by již nemohlo odhalit stav prodejen před jejich opravami. To, zda by díky němu mohly být zodpovězeny jiné otázky, v této věci není rozhodné.

[27] Podle NSS není nijak problematický ani postup správce daně, který si obstaral snímky o současném stavu prodejen z internetových stránek Google maps. Snímky poskytly správci daně informaci o aktuálním stavu věcí. Není důvod se domnívat, že by tyto informace měly horší vypovídající hodnotu než informace o současném vzhledu prodejen, které by správce daně získal jinak. Podstatné je, že žádné snímky pořízené poté, co byly stavební a jiné práce v prodejnách dokončeny, nejsou způsobilé prokázat dřívější stav prodejen. NSS proto nepovažuje ani tuto námitku za důvodnou.

Wikipedie

[13] Stěžovatel dále zpochybňuje použití internetové encyklopedie Wikipedie krajským soudem ... Informace tam uvedené nejsou podle stěžovatele ověřené, není znám ani jejich původ, není dokonce vyloučeno, že danou informaci do Wikipedie „vložil pracovník žalovaného za účelem úspěchu v soudním řízení“. Tato námitka je ale podle zdejšího soudu zcela obecná. Stěžovatel neuvádí, v čem konkrétně je údaj ve Wikipedii nesprávný. Jakkoliv je internetová encyklopedie Wikipedie vskutku otevřená, a je utvářena širokou skupinou autorů, správní orgány nebo soudy z ní běžně čerpají informace pro skutkové otázky

[14] S ohledem na zvláštnosti obdobných internetových zdrojů v minulosti zdejší soud apeloval na jistou zdrženlivost při jejich používání, nelze ovšem odhlédnout od toho, že tak činil ve skutkově mnohem kontroverznějších otázkách ... V nynějším případě nikdo nezpochybňuje, že Pravíkov je místní část obce Kamenice nad Lipou. Stěžovatel dostal možnost věrohodnost takto získaných informací zpochybnit, tu ovšem v kasační stížnosti nevyužil a zůstal jen u zcela obecných tvrzení, dílem až fabulací.

- Rozsudek NSS ze dne 9. 12. 2015, čj. 10 As 206/2015 - 35

Různé webarchivy

NSS například potvrdil použití internetového archivu archive.org. Tento nástroj provozuje nezisková organizace Internet Archive. Archivuje internetové stránky a umožňuje jejich zobrazení k určitému datu zpět v čase.

- ▶ Rozsudek NSS ze dne 18. 5. 2022, čj. 2 As 113/2021-41, body 36-38

Důkazy záběry pořízenými skrytou kamerou

► I. Varianta: Záznam pořízený orgány veřejné moci

- I. V českém právním řádu neexistuje žádný právní základ pro utajené pořizování audiovizuálních nahrávek orgány veřejné moci pro účely správního trestání, pokud tyto zasahují do „soukromého života“ fyzických osob [čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod]. Takovýmto základem není ani § 51 odst. 1 SR. Důkaz audiovizuální nahrávkou pořízenou v utajení orgánem veřejné moci nebo v souvislosti s činností orgánu veřejné moci je proto v řízení o správním trestání zásadně nepoužitelný.
- II. Utajeným pořízením audiovizuálního záznamu uvnitř vozidla taxikáře veřejná moc zasahuje do práva na respektování soukromého života taxikáře ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.).

- Rozsudek ze dne 5. 11. 2009, čj. 1 Afs 60/2009-119, č. 2344/2011 Sb. NSS

Důkazy záběry pořízenými skrytou kamerou

- **II. Varianta: Záznam pořízený soukromým aktérem nezávisle na orgánech veřejné moci**
- důkaz videozáznamem, který pořídily soukromé osoby (zde novináři z titulu zpravodajské licence) je ve správním řízení, jakož i v řízení před správními soudy, přípustný
- rozsudek ze dne 28. 11. 2007, čj. 7 As 7/2007 - 63

Důkazy záběry pořízenými skrytou kamerou či kamerovým systémem

➤ **III. varianta: důkaz pořízený soukromou osobou v rozporu s veřejným právem**

- I za situace, kdy kamerový záznam pořízený soukromou osobou, který zasahuje do sféry osobnostních práv zaznamenané osoby, nebyl pořízen s jejím souhlasem či v souladu se zákonnými výjimkami, není jeho použitelnost pro potřeby dokazování ve správním řízení zcela vyloučena. V těchto případech je vždy nutno poměřit legitimitu cíle, kterého mělo být pořízením záznamu dosaženo, na straně jedné a přiměřenost užitého postupu na straně druhé. Je tak vždy nutno uvážit, zda v konkrétním případě může nad ochranou osobnostních práv dotčeného subjektu převážit zájem společnosti na objasnění a potrestání deliktních jednání a především pak ochrana ústavně zaručených práv pořizovatele takového záznamu. Je-li kamerový systém, z něhož pochází posuzovaný záznam, provozován bez oznámení Úřadu pro ochranu osobních údajů (§ 16 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů), nejde jen z tohoto důvodu o důkaz nezákonný. Porušení této povinnosti má ve vztahu k dokazování pouze ten následek, že, má-li být takto pořízený záznam použit jako důkaz ve správním či soudním řízení, neplatí presumpce provozování tohoto systému v souladu se zákonem, a bude tak nutně provést celkové posouzení, zda docházelo ke zpracovávání osobních údajů v rozporu se zákonem, či nikoliv.

- Rozsudek ze dne 18.11.2011, čj. 2 As 45/2010-68, č. 2518/2012 Sb. NSS

Důkaz nahrávkou telefonního rozhovoru

„V řízení o správním deliktu je přípustné využít jako důkaz nahrávku telefonního hovoru mezi obchodním manažerem dodavatele a pracovníkem odběratele ke zjištění, zda byly uzavřeny a plněny zakázané dohody o přímém určení cen pro další prodej, které mohly vést k narušení hospodářské soutěže (ve smyslu § 3 odst. 1 a odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže). Je však třeba v každém konkrétním případě zohlednit, že dochází ke střetu ústavně chráněných zájmů, a sice zájmu na ochraně soukromí a osobnostních práv účastníků telefonního hovoru a zájmu společnosti na objasnění a potrestání deliktního jednání (k čl. 7 odst. 1 a čl. 10 odst. 2 Listiny). Přitom může být významné, zda je takto získaný důkaz základem pro zjištění skutkového stavu, či zda pouze podporuje skutková zjištění vyplývající z jiných důkazů. Rovněž je třeba hodnotit, zda byla nahrávka telefonního hovoru pořízena z iniciativy správního orgánu v rámci trvalejšího monitoringu aktivit soutěžitele a zda nebyla využita k jinému účelu, než ke kterému byla pořízena.“

(Rozsudek NSS ze dne 31. 10. 2013, čj. 8 Afs 40/2012-68)

Důkazy záběry pořízenými skrytou kamerou či kamerovým systémem

§ 84 Zachytit jakýmkoli způsobem podobu člověka tak, aby podle zobrazení bylo možné určit jeho totožnost, je možné jen s jeho svolením.

§ 86 Nikdo nesmí zasáhnout do soukromí jiného, nemá-li k tomu zákonný důvod. Zejména nelze bez svolení člověka narušit jeho soukromé prostory, sledovat jeho soukromý život nebo pořizovat o tom zvukový nebo obrazový záznam, využívat takové či jiné záznamy pořízené o soukromém životě člověka třetí osobou, nebo takové záznamy o jeho soukromém životě šířit. Ve stejném rozsahu jsou chráněny i soukromé písemnosti osobní povahy.

§ 88

(1) Svolení není třeba, **pokud se podobizna nebo zvukový či obrazový záznam pořídí nebo použijí k výkonu nebo ochraně jiných práv nebo právem chráněných zájmů jiných osob.**

(2) Svolení není třeba ani v případě, když se podobizna, písemnost osobní povahy nebo zvukový či obrazový záznam pořídí nebo použijí na základě zákona k úřednímu účelu nebo v případě, že někdo veřejně vystoupí v záležitosti veřejného zájmu.

§ 90 Zákonný důvod k zásahu do soukromí jiného nebo k použití jeho podobizny, písemnosti osobní povahy nebo zvukového či obrazového záznamu **nesmí být využit nepřiměřeným způsobem v rozporu s oprávněnými zájmy člověka.**

Videozáznam v policistově mobilu

- ▶ I. Audiovizuální záznam pořízený policistou ve službě o průběhu úředního úkonu je záznamem pořízeným orgánem veřejné moci, nikoli záznamem soukromým, a to i přesto, že byl záznam pořízen na soukromý mobilní telefon policisty, jehož záměrem bylo použít záznam pouze pro svou vlastní potřebu, a nebyl tedy po jeho pořízení úředně evidován a archivován.
- ▶ II. Ustanovení § 60 a § 62 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, obsahují dostatečnou právní úpravu zmocňující policii k pořizování audiovizuálních záznamů dokumentujících průběh úředního úkonu. Pokud audiovizuální záznam zasahující do práva na soukromí fyzické osoby (čl. 10 Listiny) pořízený policií o průběhu úředního úkonu nebyl dle § 60 pořízen a zpracován tak, aby byl zabezpečen proti neoprávněnému přístupu, změně, zničení, zneužití nebo neoprávněnému zpracování, jedná se o záznam, který nebyl pořízen v souladu se zákonem, a proto jej nelze dle § 51 odst. 1 SR použít jako důkaz ve správním řízení.
- ▶ III. Je-li ve správním řízení použit důkaz získaný v rozporu se zákonem (§ 51 odst. 1 SR), nemusí to být vždy bez dalšího důvodem pro zrušení rozhodnutí správního orgánu pro vady řízení dle § 76 odst. 1 SR. Žaloba může být nedůvodná, pokud lze i při odhlédnutí od nezákonného důkazu z ostatních důkazů provedených ve správním řízení učinit jednoznačný závěr, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, obstojí.
- ▶ Rozsudek NSS, 2.8.2013, čj. 4 As 28/2013 - 24

Formální požadavky na provedení audiovizuálních důkazů

V případě dokazování audiovizuálním záznamem je nutné, aby soud zaprotokoloval vše významné, co při přehrání videozáznamu, které je třeba považovat za specifický případ ohledání, vnímá svými smysly, a aby umožnil účastníkům řízení na to následně adekvátně procesně reagovat, a tím učinil své vnímání přezkoumatelným pro vyšší soudní instance. Jiný postup, zejména když rozhodující soud uvede své zjištění na základě promítnutí audiovizuálního záznamu až v odůvodnění svého rozhodnutí, má za následek pro strany překvapivé rozhodnutí.

Nález Ústavního soudu ze dne 1. 9. 2020, sp. zn. IV. ÚS 1247/20

Kdy není třeba dokazovat

- Notoriety (skutečnosti obecně známé)
- Úředně známé skutečnosti
(§ 50 odst. 1 SŘ)

Notoriety – příklady z judikatury

- ▶ Extrém: „jen zcela obecně známé skutečnosti, jako např. že tráva je zelená“ (takto usnesení VS v Praze ze dne 23. 2. 2009, sp. zn. 1 Co 349/2008, *Justiční mafie I*)
- ▶ v době druhé světové války „nelidsky trpěly a byly usmrceny desítky miliónů lidí“ (rozsudek NSS ze dne 9. 12. 2009, čj. 4 As 13/2009 – 60, věc CET 21)
- ▶ na území ČR operují tři majoritní dodavatelé elektřiny (PRE, ČEZ Prodej, E.ON Energie) [rozsudek ze dne 5. 6. 2008, čj. 1 Afs 20/2008 – 152, publ. pod č. 1771/2009 Sb. NSS, *Lumius proti UOHS, část IV/c - c*]
- ▶ „předražování, kterého se provozovatelé taxislužby zejména v Praze jako významném centru turistického ruchu dopouštějí, bývá často zaměřeno proti cizincům, neboť ti jsou vzhledem k jejich omezeným znalostem cenových poměrů taxislužby v České republice a vzdáleností mezi jednotlivými destinacemi v Praze snadným terčem takových nekalých praktik“ (rozsudek NSS ze dne 2. 11. 2005, čj. 2 Afs 104/2005 - 81, publ. též pod č. 1083/2007 Sb. NSS, cit. text na s. 221)
- ▶ „snowboarding je zimní sport, jehož příznivci bývají obecně považováni za součást jakési neformální komunity definovatelné určitými charakteristickými znaky, zejména určitým stylem sportovního snowboardového oblečení a tím, že tato komunita je vnímána jako seskupení lidí dynamických, nezávislých a spíše nekonformních“ (rozsudek NSS ze dne 24. 6. 2010, 7 As 24/2010 – 51, *Stanice O*)
- ▶ ceny stavebních prací ve Středočeském kraji, zejména v okolí Prahy, jsou obecně vyšší než v jiných krajích (usnesení NS ze dne 1. 9. 2010, sp. zn. 29 Cdo 748/2010)
- ▶ Dnes: válka na Ukrajině

Notoriety

[13] NSS nepovažuje za vadu ani to, že správní orgány zohlednily jako přitěžující okolnost též dobu spáchání přestupku. Stěžovatel přestupek spáchal v neděli přesně v 11:47 hodin. Podle stěžovatele je obecně známo, že přes poledne není hustý provoz, dopravní špička je obvykle ráno před 8. hodinou a poté až kolem 15. až 16. hodiny. V neděli je prý obecně na pozemních komunikacích méně vozidel a chodců, a nadto byl čas oběda. Stěžovatel namítá, že správní orgány neuvedly, jaký provoz skutečně panoval v době spáchání přestupku.

[14] Tvrzení stěžovatele NSS považuje za účelová. Stěžovatel spáchal přestupek v obvyklé denní době, kdy většina lidí žije aktivně. Lze tedy očekávat rušnější provoz či pohyb osob v okolí vozovky, než je tomu například v nočních hodinách. Přestupek spáchaný v podobnou denní dobu má tedy nepochybně vyšší ohrožovací potenciál než přestupek spáchaný v noci. Dobu spáchání přestupku lze proto nepochybně vnímat jako přitěžující bez ohledu na to, že v neděli v čase oběda zřejmě nebude tak silný provoz jako ve všední dny v době dopravní špičky.

[15] Tyto závěry vychází z podstaty věci (jde o tzv. notoriety) a NSS považuje za nadbytečné dokazovat, jaký přesně byl v daném místě a čase provoz vozidel a výskyt chodců

► Rozsudek NSS ze dne 15. 4. 2020, čj. 10 As 378/2019-38

Obecné zkušenostní poznatky

- ▶ **Dlužno dodat, že tvrdí-li obviněný určité skutečnosti, které jsou podle obecných zkušenostních pravidel krajně nepravděpodobné, nenabízí k nim žádný rozumný důkaz a ani správní orgán takový důkaz není s to opatřit, lze dospět na základě toho, jak se věci obvykle dějí, k závěru o nevěrohodnosti takových tvrzení.**
- ▶ usnesení rozšířeného senátu ze dne 14.1.2014, čj. 5 As 126/2011-68, č. 3014/2014 Sb. NSS, bod 28

Notoriety X skutečnosti úředně známé

- u obecně známé skutečnosti je již z její povahy nadbytečné, aby správní orgán uváděl její zdroj (usnesení NS ze dne 1. 9. 2010, sp. zn. 29 Cdo 748/2010)
- X u skutečností známých z úřední činnosti musí náležitě vyložit v odůvodnění rozhodnutí, ze které své konkrétní úřední činnosti či postupu zná takové skutečnosti, resp. odkud se o nich dozvěděl

(srov. rozsudek NSS, 10. 2. 2010, čj. 1 As 100/2009 – 129, č. 2038/2010 Sb. NSS, body 27 a 28; shodně ve vztahu ke správnímu řízení rozsudek čj. 1 As 33/2011-58)

Správní praxe

- Správní praxe zakládající legitimní očekávání je ustálená, jednotná a dlouhodobá činnost (příp. i nečinnost) orgánů veřejné správy, která opakovaně potvrzuje určitý výklad a použití právních předpisů. Takovou praxí je správní orgán vázán. Lze ji změnit, pokud je změna činěna do budoucna, dotčené subjekty mají možnost se s ní seznámit a je řádně odůvodněna závažnými okolnostmi.
- (usnesení RS NSS ze dne 21. 7. 2009, čj. 6 Ads 88/2006-132, č. 1915/2009 Sb. NSS)

Odůvodnění sankce a správní praxe

[23] NSS uvedené námitce nepřisvědčil. Je pravdou, že krajský soud uvedl, že nezbytnost popsat a odůvodnit správní praxi není vždy třeba. K tomu však dospěl shodně i NSS ve svém rozsudku ze dne 17. 10. 2018, č. j. 5 As 260/2017 - 34. I podle něj „není bez dalšího povinností správních orgánů při ukládání sankce v každém jednotlivém případě podrobně popisovat svou rozhodovací praxi“. Krajský soud však dále dodal, že žádné okolnosti, které by naznačovaly, že správní orgány mají zhodnotit, zda ve stejných případech jako je nyní rozhodují stejně, zde nenastaly. A jak správně poukázal i krajský soud, ani stěžovatel na žádný takový případ, který by zakládal povinnost správních orgánů vysvětlit zastávanou správní praxi, nepoukázal.

Viz rozsudek NSS ze dne 23. 11. 2020, čj. 4 As 305/2018-36, bod 23